

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003131

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-07-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурда Юрій Анатолійович

2. Yurii A. Burda

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Економіка довкілля і природних ресурсів

Місце роботи здобувача: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10165

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 87.01.75.45, 87.01.75.47, 87.03.17.07

Тема дисертації:

1. Еколого-економічні засади оцінювання територій національних природних парків як надавачів послуг лісових екосистем
2. Ecological and economic bases for the evaluation of the territories of the national natural parks as providers of forest ecosystem services

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Національний лісотехнічний університет України, Львів, 2025. Дисертаційна робота присвячена дослідженню еколого-економічних засад і практичній апробації підходів до оцінювання територій національних природних парків (НПП) як надавачів послуг лісових екосистем. У центрі уваги комплексного дослідження – переосмислення ролі НПП як не лише природоохоронних об'єктів, а й повноцінних суб'єктів економічних відносин, здатних генерувати цінні суспільні блага, насамперед екосистемні послуги. Актуальність роботи зумовлена глобальними кліматичними викликами, деградацією природного середовища, зростанням попиту на рекреаційні ресурси та недостатнім фінансуванням природоохоронної діяльності. Водночас у сучасній політиці природокористування екосистемні послуги часто залишаються недооціненими, а їхня економічна цінність не інтегрується у фінансові та управлінські

рішення. Метою дослідження є обґрунтування економічних інструментів для формування ринку екосистемних послуг у межах території НПП, що базується на сучасних підходах до сталого управління природними ресурсами. Методологія дослідження базується на міждисциплінарному підході. Застосовано такі методи: аналіз нормативно-правової бази та наукової літератури, методи економічної оцінки (альтернативні витрати, метод умовного оцінювання, витрати на заміщення), соціологічні методи (опитування, інтерв'ю з адміністраціями НПП, туристами, громадами), геопросторовий аналіз за допомогою ГІС, економіко-математичне моделювання (кореляційно-регресійний аналіз), SWOT-аналіз та stakeholder-аналітика. У дисертації вдосконалено структурно-функціональну модель ринку послуг лісових екосистем національних природних парків (НПП) як модель, що представляє ринок послуг екосистем як цілісну систему базовану на взаємодії чотирьох ключових груп суб'єктів: держава – як регулятор і гарант охорони природи; місцеві громади – як споживачі та співвласники ресурсів; бізнес – як потенційні інвестори та споживачі вигод; міжнародні донори – як джерела фінансування екосистемних функцій. У дисертації обґрунтовано принципи інтеграції інструментів плати за екосистемні послуги PES (Payment for Ecosystem Services) у політику сталого лісового господарства. Вперше на основі аналізу українського правового поля, міжнародного досвіду (FAO, TEEB, IPBES) та особливостей функціонування ПЗФ, обґрунтовано адаптовану для України систему принципів впровадження PES, зокрема: економічної мотивації для збереження екосистем; прозорості розподілу вигод; гарантованості збереження функцій екосистем; участі місцевих громад у прийнятті рішень; правової визначеності в контексті доступу до ресурсів. У роботі запропоновано структуру PES-схем на території НПП, яка передбачає: добровільну участь постачальника і споживача; вимірювану вигоду (наприклад, вуглецеве поглинання, очищення води); механізми моніторингу та звітності (MRV-системи); джерела фінансування (гранти, донори, держбюджет, рекреаційні платежі). Розроблено деталізований алгоритм оцінювання та прийняття рішень для НПП на основі монетизації екосистемних вигод із 8 етапів (розділ 1.3), що дає змогу: ідентифікувати цінні послуги; визначити бенефіціарів; вибрати методи оцінки (економічні, соціальні, біофізичні); розрахувати вигоди та порівняти з витратами; надати рекомендації щодо політики та інвестицій. Удосконалено класифікацію послуг лісових екосистем з урахуванням їхньої соціо-еколого-економічної значущості. Структура дисертації містить три розділи. У першому розділі сформовано теоретико-методичну основу дослідження, проаналізовано міжнародні інструменти оцінки та описано специфіку ринків екосистемних послуг. У другому – охарактеризовано соціо-еколого-економічні проблеми функціонування НПП, стан екосистемних послуг та обґрунтовано потребу у формуванні механізмів оцінювання. Третій розділ присвячено розробленню практичного інструментарію, зокрема сценарного планування, прийняття рішень, удосконаленню платежів та інтеграції екосистемного підходу у державну секторальну політику. Таким чином, дисертація має важливе значення для розвитку еколого-економічної науки, управління природними ресурсами та реалізації політики сталого розвитку. Вона поєднує стратегічне бачення значення екосистемних послуг у соціально-економічному розвитку України та прикладні інструменти, відкриває шляхи до посилення синергії між охороною природи, місцевими громадами та економічними інтересами.

2. The dissertation on the acquisition of a scientific degree of the doctor of philosophy in the specialty 051 «Economics», the branch of knowledge 05 «Social and behavioral sciences». Ukrainian National Forestry University, Lviv, 2025. The dissertation is devoted to the study of ecological and economic principles and practical testing of approaches to the assessment of the territories of national nature parks (NNPs) as providers of forest ecosystem services.” . The focus of the comprehensive study is to rethink the role of NNPs not only as nature conservation objects, but as full-fledged subjects of economic relations capable of generating valuable public goods, primarily ecosystem services. The relevance of this work is due to global climate challenges, environmental degradation, growing demand for recreational resources, and insufficient funding for environmental protection activities. At the same time, ecosystem services are often underestimated in current environmental management policies, and their economic value is not integrated into financial and management decisions. The purpose of the study is to substantiate economic instruments for the formation of a market for ecosystem services within the NNP, based on modern approaches to sustainable natural resource management. The study identifies four groups

of forest ecosystem services: regulatory, supply, cultural, and supportive. For each category, the mechanisms of implementation, examples in Ukraine, and the potential for economic valuation are identified. Particular attention is paid to cultural and regulatory services, which have significant social value but are the least represented on the market. The dissertation improves the structural and functional model of the market for forest ecosystem services in national natural parks (NNP) and represent it as integrated system with the interaction of four key groups of actors: the state as a regulator and guarantor of nature conservation; local communities as consumers and co-owners of resources; business as potential investors and consumers of benefits; international donors as sources of funding for ecosystem functions. The thesis substantiates the principles of integrating PES (Payment for Ecosystem Services) instruments into sustainable forestry policy. For the first time, based on the analysis of the Ukrainian legal framework, international experience (FAO, TEEB, IPBES) and the peculiarities of the functioning of protected areas, a system of principles for the implementation of PES adapted for Ukraine is substantiated, in particular: economic motivation for the conservation of ecosystems; transparency of benefit distribution; guarantee of preservation of ecosystem functions; participation of local communities in decision-making; legal certainty in the context of access to resources. The paper proposes the structure of PES schemes in the territory of the National Parks, which includes: voluntary participation of the supplier and consumer; measurable benefits (e.g., carbon sequestration, water purification); monitoring and reporting mechanisms (MRV systems); sources of funding (grants, donors, state budget, recreational payments). The author proposes a detailed algorithm for assessment and decision-making for NNPs based on monetization of ecosystem benefits, consisting of 8 stages (section 1.3), which allows: identifying valuable services; identifying beneficiaries; selecting assessment methods (economic, social, biophysical); calculating benefits and comparing them with costs; providing policy and investment recommendations. The classification of forest ecosystem services has been improved to take into account their socio-ecological and economic significance. The structure of the dissertation includes three main sections. The first section provides a theoretical and methodological framework, analyzes international valuation tools, and describes the specifics of ecosystem services markets. The second chapter characterizes the socio-ecological and economic problems of the functioning of NNPs, the state of ecosystems, and substantiates the need to reform assessment mechanisms. The third section is devoted to the development of practical tools, including scenario planning, decision-making, improving payments, and integrating the ecosystem approach into public sector policy. Thus, the thesis is important for the development of ecological and economic science, natural resource management, and the implementation of sustainable development policy. It combines applied tools and a strategic vision of the importance of ecosystem services in the socio-economic development of Ukraine, and opens up ways to strengthen the synergy between nature conservation, local communities, and economic interests.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Соловій, І. П., & Бурда, Ю. А. (2022). Методологічні особливості оцінювання послуг лісових екосистем у межах природно-заповідних територій. *Scientific Bulletin of UNFU*, 32(3), 37-42.
- Соловій, І., Адамовський, О., & Бурда, Ю. (2023). Сертифікація сталого туризму: переваги та недоліки. *Економічний простір*, (185), 110-114.
- Соловій, І., Жмурко, Н., & Бурда, Ю. (2024). Геоінформаційний аналіз як інструмент стратегічного планування природоорієнтованих рішень для сталого землекористування. *Економіка та суспільство*, (69).

- Соловій, І., Бурда, Ю., & Жмурко, Н. (2025). Порівняльний аналіз інструментів оцінювання послуг екосистем у контексті управління проектами у сфері природоохоронного просторового планування. *Сталий розвиток економіки*, (4(51), 259–266.
- Бурда Ю.А. Удосконалення системи платежів за послуги лісових екосистем на території національних парків. *"Економіка і управління"*, випуск № 1 (103) 2025. С. 37-42.
- Бурда Ю. А. Монетизація та розвиток ринку послуг екосистем у контексті удосконалення інструментів лісової політики. *Бізнес-навігатор*. 2025

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловій Ігор Павлович

2. Ihor P. Soloviy

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плотнікова Марія Федорівна

2. Mariia F. Plotnikova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Веклич Оксана Опанасівна

2. Oksana O. Veklych

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"

Код за ЄДРПОУ: 19491035

Місцезнаходження: вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство екології та природних ресурсів України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шведюк Юлія Володимирівна

2. Yuliia V. Shvediuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелюх Оксана Романівна

2. Oksana R. Pelyukh

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лавний Василь Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лавний Василь Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Максимів Неля Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна